

ANALIZA CZYNNIKÓW RYZYKA POWSTANIA ODLEGŁYCH PRZERZUTÓW CZERNIAKA BŁONY NACZYNIOWEJ U CHORYCH Z OBECNOŚCIĄ NACIEKU ZEWNĄTRZGAŁKOWEGO

ANALYSIS OF RISK FACTORS FOR DISTANT UVEAL MELANOMA METASTASES IN PATIENTS WITH EXTRAOCULAR INFILTRATION

Słowa kluczowe

Czerniak błony naczyniowej, odległe przerzuty, naciek zewnątrzgałkowy, zatory komórek czerniaka w naczyniach krwionośnych.

Key words

Uveal melanoma, distant metastases, extraocular infiltration, melanoma emboli.

Streszczenie

Wstęp: Naciekanie światła naczyń krwionośnych przez komórki nowotworowe stanowi podstawę dla procesu przerzutowania. Celem pracy było określenie zależności pomiędzy obecnością zatorów komórkowych czerniaka błony naczyniowej w świetle naczyń krwionośnych poza nowotworem na powstanie odległych przerzutów u chorych z obecnością zewnątrzgałkowego nacieku guza.

Pacjenci i metody: Analizie poddano 29 chorych z odległymi przerzutami, spośród 170 pacjentów z naciekiem zewnątrzgałkowym lub głęboką inwazją twarówki czerniaka błony naczyniowej, leczonych w Klinice Okulistyki i Onkologii Okulistycznej CMUJ w Krakowie. Oceniano lokalizację przerzutów oraz obecność zatorów z komórek czerniaka poza guzem, wpływ typu histopatologicznego i umiejscowienia guza, wiek oraz czas trwania objawów jako czynników ryzyka powstania odległych przerzutów.

Wyniki i wnioski: U większości z 29 pacjentów (86,2%) przerzuty wystąpiły w wątrobie. Wystąpieniu przerzutów sprzyjała lokalizacja guzów w tylnym biegunie (55,2%) lub z zajęciem ciała rzęskowego (37,9%). U 86,2% przypadków w badaniu histopatologicznym były obecne komórki nabłonkowe. Pacjenci z przerzutami mieli stosunkowo krótki czas od wystąpienia objawów do podjęcia leczenia.

Najistotniejszym czynnikiem predysponującym do powstania przerzutów odległych jest obecność zatorów z komórek czerniaka w naczyniach poza nowotworem. W naszej grupie pacjentów miało to miejsce w 96,6% przypadków.

Summary

Background: Infiltration of blood vessels by neoplastic cells constitutes a basic mechanism of metastasizing. The goal of the analysis was to evaluate relationship between presence of uveal melanoma emboli in other than neoplastic vessels and formation of distant metastases in patients with extraocular neoplastic infiltration.

Patients and methods: Twenty nine out of 170 patients of Ophthalmology and Ocular Oncology Clinic of Jagiellonian University Medical College in Cracow, with extraocular or deep scleral infiltration with uveal melanoma were analysed. Location of metastases and presence of melanoma emboli outside the tumour, influence of histopathological type, tumour location, age and duration of symptoms were evaluated in terms of risk factors.

Results and conclusions: In the majority out of 29 patients (86.2%) metastases were found in the liver. Location of tumours at the posterior pole (55.2%) and infiltration of the ciliary body (37.9%) contributed to formation of distant metastases. In 86.2% of cases, histopathological examination showed epithelioid cells. Treatment of patients with distant metastases was started shortly after occurrence of symptoms.

The most important prerequisite for development of distant metastases is formation of melanoma emboli in other than neoplastic vessels. It was observed in 96.6% of our patients.